gemeente Brunssum

Oplegnotitie Besluitvorming toekomstscenario's bibliotheek Brunssum
Registratiekenmerk 894967
Gemeentebladnr. 2019/24

Rol van de raad
De raad krijgt dit raadsvoorstel voorgelegd omdat de Raad een besluit moet nemen over de toekomst van de bibliotheek Brunssum.

Context van het raadsvoorstel
Een korte beschrijving waarom het raadsvoorstel nu aan de raad voorgelegd wordt:
Met uw raad zijn afgelopen periode diverse discussies gevoerd over de toekomst van de bibliotheek Brunssum. Hierin staat de vraag centraal "Welk takenpakket van de bibliotheek (en bijbehorende financiën) wil de gemeenteraad voor de Brunssumse burgers?"

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen
In de bijlage zijn diverse toekomstscenario's uitgewerkt, inclusief consequenties. Deze scenario's variëren van sluiten van de bibliotheek Brunssum tot een zelfstandige, volwaardige bibliotheek in Brunssum.

Financiële / personele / juridische gevolgen?
Bij ieder scenario is in beeld gebracht wat de financiële, personele en juridische consequenties zijn.
Het scenario dat wordt geadviseerd (fuseren met de bibliotheek Kerkrade) kost € 484.000,00 per jaar, exclusief de kapitaalslasten ad. 15.000,00 per jaar voor de eenmalige investeringen.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn?
Ja , uit het jaarverslag en de tussentijdse bestuurlijke overleggen kan worden nagegaan of de opdracht van de bibliotheek (het uitvoeren van de 5 kerntaken uit de WSOB) is uitgevoerd en wat hiervan is gerealiseerd.

Is er een tijdpad bijgevoegd?
Ja, zie raadsvoorstel.

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage?
Als bijlagen zijn bijgevoegd:
- Rapportage SOBB "De Bibliotheek Brunssum anno 2020".
- Discussiepaper incl. raadsnotitie d.d. januari 2019.

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	**:**	16 april 2019
Registratiekenmerk	**:**	894967
Gemeentebladnr.	**:**	2019/24
Afdeling	**:**	Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelvoorstelnr.	**:**	894967
Portefeuillehouder	**:**	C.J.C.P. de Rijck
Onderwerp	**:**	Besluitvorming toekomstscenario's bibliotheek Brunssum
Raadsverg. d.d.	**:**	21 mei 2019
Uiterlijke beslisdatum	**:**	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

Voorstel/ambtelijk advies
De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/24;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 april 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in:
WSOB: Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen
Algemene Wet Bestuursrecht
Algemene Subsidieverordening Gemeente Brunssum

Besluit:

1. In te stemmen met scenario 5, te weten fusie met bibliotheek Kerkrade, onder voorbehoud van instemming door de Raad van Toezicht van de bibliotheek Kerkrade en SOBB, aan de hand van het nader onderzoek.
2. De kosten van scenario 5 in principe ad. € 484.000,00 structureel beschikbaar stellen aan SOBB vanaf 2020. Dit betekent aan meerkosten ten opzichte van de huidige begroting ad. € 89.000,00 structureel per jaar (excl. incidentele investeringen en excl. indexering) en dit in de meerjarenbegroting meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
3. In overleg met de beoogde fusiepartners de randvoorwaarden opstellen waaronder de samenwerking tot stand gaat komen.
4. Indien scenario 5 niet haalbaar blijkt, dan instemmen met scenario 3, incl. financiële consequenties (+ € 30.000,00 ten opzichte van scenario 5).
5. Voor 2019 een aanvullend subsidiebedrag 2019 van € 65.000,000 beschikbaar te stellen aan SOBB (excl. incidentele investeringen). Dit bedrag meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
6. Voor de incidentele investeringen jaarlijks een aanvullend subsidiebedrag verstrekken van € 15.000,00 voor de kapitaalslasten (over een periode van 10-13 jaar) en dit bedrag verwerken in de gemeentebegroting 2020 en volgende jaren.

3. Aanleiding
In 2017 heeft het bestuur van de bibliotheek de noodklok geluid, dat zij:
- met het huidige subsidiebedrag geen bibliotheek kunnen runnen die de gemeente verwacht (en ook oplegt in de subsidiebeschikking). De hoogte van de subsidie is gebaseerd op "de uitleenbibliotheek", maar de gemeente legt een breder takenpakket op. Vanaf 2019 stond een nieuwe bezuiniging op de bibliotheek gepland van € 40.000,00. De hoogte van de subsidie was inmiddels teruggebracht van € 565.000,00 in 2011 naar € 388.000,00 in 2018. Vanaf 2019 zou het subsidiebedrag € 348.000,00 bedragen.
- de functie van een manager/aanjager missen om als volwaardige bibliotheek te kunnen (blijven) functioneren. Het (vrijwillige) stichtingsbestuur kan deze taken niet langer voor haar rekening nemen. Dit is onverantwoord en in de praktijk ook onmogelijk.
In de raadsvergadering van november 2018 heeft u besloten om weliswaar in Brunssum een volwaardige bibliotheek te willen behouden, maar hiervoor vooralsnog niet de benodigde middelen ter beschikking te stellen. U heeft besloten om de bezuiniging over 2019 ad. € 40.000,00 terug te draaien en een incidentele subsidie van € 20.000,00 ter beschikking te stellen voor de aansturing van de bibliotheek. De besluitvorming over het toekomstscenario van de bibliotheek incl. bijbehorende financiën, heeft u uitgesteld tot april/mei 2019.
Op 22 januari 2019 heeft een Discussiebijeenkomst met uw raad plaatsgevonden, aan de hand van een daartoe opgesteld

Discussiepaper en bijbehorende "Raadsnotitie inzake de Toekomst van de Bibliotheek Brunssum" (zijn als bijlagen toegevoegd)
Tijdens deze discussiebijeenkomst heeft uw raad de denkrichtingen inzake de toekomst van de bibliotheek aangegeven. U heeft het college de opdracht gegeven om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren inclusief financiële doorrekening voor de verschillende scenario's 3, 4, 5 en 6. In dit onderzoek vindt een verdieping plaats van de eerder beschreven scenario's en komen de volgende aspecten per scenario aan de orde: de voor- en nadelen; de knelpunten van de scenario's incl. oplossingen; een financiële paragraaf met een daarbij behorende risicoparagraaf; een operationele, governance en juridische paragraaf en de toegevoegde waarde van elk scenario voor de burger.

4. Probleemstelling
Inmiddels heeft het bibliotheekbestuur (SOBB) het haalbaarheidsonderzoek t.a.v. de scenario's uitgevoerd. Het Rapport "De Bibliotheek Brunssum anno 2020" is als bijlage 1 bijgevoegd bij dit raadsvoorstel.
Het doel van dit raadsbesluit is om een besluit te nemen over de toekomst van de bibliotheek Brunssum n.a.v. het haalbaarheidsonderzoek naar de scenario's.
In dit raadsvoorstel leggen wij uw raad, aan de hand van het Haalbaarheidsonderzoek met daarbij behorende conclusies en aanbevelingen, een voorstel voor inzake de toekomst van de bibliotheek Brunssum.

Kernvraag hierbij is: Hoe kunnen we in Brunssum een volwaardige bibliotheek behouden, die toekomstbestendig is en op staftaken, management en bestuur niet c.q. minder kwetsbaar is dan op dit moment, e.e.a. tegen aanvaardbare kosten.

5. Doelen / beoogd resultaat
a. wat willen we bereiken? Een volwaardige bibliotheek in Brunssum, die een betekenisvolle rol heeft in het toegankelijk maken van informatie en kennis, die burgers in staat stelt bewust en actief te participeren in de samenleving en die burgers stimuleert zich te blijven ontwikkelen.

b. wat gaan we ervoor doen?
- inschakeling Beter Buren wenselijk / mogelijk? voor zover nu bekend, niet van toepassing.
- zelf initiatief nemen e/o initiatief burgers / maatschappelijk middelveld / bedrijfsleven bevorderen? waar mogelijk, wordt dit meegenomen.

c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?
- indicator: aantal leden van de bibliotheek, uitvoeren van activiteiten en samenwerking met andere partners.
- bron: Jaarverslag

6. Kaders
a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal)
- WSOB: Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen
- Algemene Wet Bestuursrecht
- Algemene Subsidieverordening Gemeente Brunssum, subsidieregeling bibliotheek.

b. autonoom beleid / taken in medebewind?
Beiden.

c. past het voorstel in de strategische visie?
- ja
- toelichting: behoud bibliotheek Brunssum

d. relatie met programmabegroting?
- programma: Cultuur
- beleidscluster/taakveld: Media

7. Argumenten / overwegingen

Scenario's in het kort
Tijdens de discussiebijeenkomst leek een tweetal scenario's op voorhand af te vallen, te weten de scenario 's 1 en 2. In totaal was een zestal scenario's in beeld, namelijk:

1 Bibliotheek beperkt zich tot uitleen van boeken en overige mediadragers.
2 Beëindiging van (subsidiëring) van de bibliotheek
3 Doorontwikkelen tot volwaardig zelfstandige bibliotheek
4 Cultuurhuis (combinatie van verschillende voorzieningen in één of meerdere gebouwen)

5 Fusiebibliotheek (fuseren met een andere bibliotheek)
6 Bibliotheek wordt als Gemeenteloket ondergebracht bij de gemeente.

In de bijlage (rapportage SOBB "De bibliotheek anno 2020") zijn deze scenario's nader uitgewerkt. Hoewel de eerste twee scenario's tijdens de discussiebijeenkomst met uw raad zijn afgevallen, zijn deze toch meegenomen in het onderzoek, om een totaalbeeld te krijgen.
Het bibliotheekbestuur heeft in de Inleiding van het Rapport Haalbaarheidsonderzoek aangegeven dat het meest wenselijke scenario is: scenario 7 (een aanvullend scenario), te weten één regionale organisatie van Parkstadbibliotheken, waarin alle bibliotheken in de regio Parkstad opgaan en waar de bibliotheek Brunssum ook onderdeel van uit maakt. Dat is de stip op de horizon voor de bibliotheken in Parkstad. Maar dit scenario is voor nu een brug te ver. Het bestuur van de bibliotheek geeft aan dat zij opteren voor scenario 5, fuseren met een andere bibliotheek. Vervolgens geven zij aan dat er nader verkennend onderzoek heeft plaatsgevonden naar de fusiepartner Kerkrade en dat de eerste uitkomsten hiervan positief zijn.
In de genoemde rapportage van SOBB zijn alle scenario's uitgebreid uitgewerkt; kortheidshalve verwijzen wij u hiernaar.

Volwaardige bibliotheek
Uitgangspunt van de scenario's is scenario 3. Scenario 3 is het scenario dat staat voor een volwaardig zelfstandige bibliotheek. De scenario's 4 t/m 6 kunnen feitelijk slechts bereikt worden vanuit de positie van een volwaardige zelfstandige bibliotheek, een bibliotheek die alle vijf de kernfuncties, zoals de Wet WSOB die formuleert, uitvoert. Scenario 5 vormt feitelijk het vertrekpunt voor de verdere ontwikkeling vanuit scenario 3.
Scenario 3 wordt genoemd een 'volwaardig zelfstandige bibliotheek. Wat wordt daarmee bedoeld? Scenario 3 voorziet - naast de uitvoering van de WSOB-taken- in een stevige lokale verankering, en heeft de bibliotheek een zogenaamde aanjaagfunctie voor het culturele en sociale domein. Deze bibliotheek bruist en veroorzaakt reuring op zowel de eigen locatie van de bibliotheek als in de rest van de gemeente. De bibliotheek is niet volgend, maar leidend als het gaat om het aangaan van strategische contacten met lokale partners en verenigingen als het gaat om de 5 kernfuncties in brede zin. De bibliotheek zal met regelmaat resultaten van samenwerking met andere lokale instellingen tonen. De bibliotheek neemt het voortouw als sociaal/maatschappelijke onderneming en zoekt proactief naar projecten die laaggeletterdheid en armoede bestrijden. In dit scenario kiezen bestuur en gemeente voor het uitvoeren, maar vooral verdiepen, vernieuwen en uitbreiden van alle 5 WSOB taken in de uitvoeringsvorm van een zelfstandige bibliotheek.
Kortom onze visie is: de bibliotheek heeft een betekenisvolle rol in het toegankelijk maken van informatie en kennis, stelt burgers in staat bewust en actief te participeren in de samenleving en stimuleert burgers om zich levenslang te ontwikkelen. Van de huidige uitleenbibliotheek, ontwikkelt de bibliotheek zich naar een maatschappelijke bibliotheek, die middenin het sociaal domein opereert.

Van scenario 3 naar scenario 5
Scenario 5 (fusiebibliotheek) is, bij een volwaardig zelfstandige bibliotheek, een volwaardig partner om samen met een andere bibliotheek een fusie aan te gaan. Er wordt in dit scenario optimaal gebruik gemaakt van de expertise en kennis van alle deelnemende bibliotheken. Zo kan bijvoorbeeld de ene bibliotheek actiever zijn richting de basisscholen en scoort een andere beter op het activiteitenprogramma. Opgebouwde expertise in de ene bibliotheek kan ingezet worden in de andere bibliotheekvestigingen. Inhoudelijk worden dezelfde taken uitgevoerd als bij scenario 3, alleen worden in dit scenario de taken uitgevoerd vanuit een bestuurlijke fusie met een andere bibliotheek. Deze constructie biedt meer continuïteit op frontoffice-, backoffice- en staftaken. De bibliotheken in Parkstadverband hebben wel een convenant gesloten maar verder dan een uniform tariefstelsel en het delen van elkaars collecties gaat dit niet. Een fusie is een goed middel om de kwetsbaarheid te verminderen, synergie te bereiken en inhoudelijk innovatieve projecten te ontwikkelen. Bovendien biedt dit mogelijkheden voor het opbouwen van specialismen waardoor vernieuwingen projectmatig en met meer kwaliteit uitgevoerd kunnen worden.

De volgende voordelen van een fusie kunnen genoemd worden (conform de bijgevoegde rapportage van SOBB):
- Een grotere basisbibliotheek betekent meer kwaliteit van het bibliotheekwerk. Kennis wordt gebundeld en kennisdeling wordt meer bevorderd in een organisatie waarin dagelijks overleg plaats vindt;
- Certificering is kansrijk, zeker als er bibliotheken, die in het convenant zitten, al gecertificeerd zijn;
- Vermindering kwetsbaarheid front- en backoffice. Taken en competenties kunnen verdeeld worden over verschillende werknemers;
- De lasten voor directievoering, verzuimverzekering, en ICT beheer worden gedragen door meerdere bibliotheken (het is efficiënter een bibliotheekdirecteur full time aan te stellen en de lasten te verdelen over verschillende bibliotheken dan om een parttime directeur aan te stellen). Op basis van een vergelijking van deze kosten met die van bibliotheek Kerkrade schatten wij dit voordeel op jaarlijks € 30.000,- (in vergelijking met een zelfstandige bibliotheek). Meer inverdienmogelijkheden kunnen op termijn ontstaan als taken voor meerdere bibliotheken worden

uitgevoerd door 1 medewerker.

Advies: scenario 5
Het bestuur van de Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum (SOBB) adviseert om te kiezen voor scenario 5, een fusiebibliotheek. Wij ondersteunen dit advies volledig en adviseren uw raad derhalve om te kiezen voor scenario 5. In dit scenario worden namelijk de denkrichtingen van uw raad bij elkaar gebracht: namelijk een volwaardige bibliotheek Brunssum, die breed kan opereren in het sociale domein. Daarnaast is dit financieel gezien de goedkoopste variant van "een volwaardige bibliotheek" en is deze het minst kwetsbaar op staftaken en voorzieningen.
Er is een nader verkennend onderzoek gedaan om te bezien welke bibliotheek in Parkstad hiervoor de beste partner zou kunnen zijn. Aan de hand van dit onderzoek is gebleken dat een fusie met de bibliotheek Kerkrade hierbij het beste naar voren komt. Derhalve adviseren wij u om in te stemmen met het scenario 'fuseren met bibliotheek Kerkrade' en dit scenario verder te verdiepen en de fusievoorbereidingsgesprekken op te starten. De Raad van Toezicht van de bibliotheek Kerkrade ziet ook voldoende voordelen en aanknopingspunten om scenario 5 nader uit te werken, evenals het bestuur van de bibliotheek Brunssum.

De argumenten voor een fusie met de bibliotheek Kerkrade zijn:
- Gemeente en bibliotheek Kerkrade hebben ervaring met een volwaardige bibliotheek; alle bibliotheekfuncties zijn in Kerkrade operationeel.
- De schaalgrootte van Kerkrade is groter dan die van Nuth of Landgraaf, waardoor de synergievoordelen in dit geval groter zijn.
- De bibliotheek Kerkrade heeft ervaring met fusies met andere bibliotheken en werkt voor elke subsidieverstrekkende gemeente met aparte begrotingen, jaarrekeningen en gescheiden passiva en activa. Hierdoor heeft elke gemeente optimaal invloed op zowel het subsidieniveau van de desbetreffende bibliotheekvestiging als op het daarvoor geboden lokale dienstverleningsniveau.
- De bibliotheek Kerkrade heeft een bestuur (Raad van Toezicht) die ook functioneert voor de 2 andere aangesloten bibliotheken (Voerendaal en Simpelveld) en dit werkt goed.
- Er is ook een rondgang gemaakt langs de andere bibliotheken in Parkstad, maar deze bibliotheken hebben hiervoor op dit moment geen prioriteit of stellen aanvullende voorwaarden in het subsidieniveau. In principe zou bij Kerkrade de gemeente zelf kunnen kiezen voor takenpakket/subsidieniveau van de bibliotheektaken. Kijkend naar bv. de bibliotheek van Simpelveld: deze bibliotheek is aangesloten bij de bibliotheek Kerkrade, maar is inhoudelijk een compleet andere bibliotheek dan Kerkrade. Deze inhoudelijke (en financiële ruimte) is er.

Omdat beide besturen van de bibliotheken positief zijn t.a.v. een fusie, hebben wij de verwachting dat we deze fusie daadwerkelijk kunnen realiseren.
Mocht er toch een reden zijn waarom een fusie met Kerkrade op de korte termijn niet mogelijk blijkt, dan adviseren wij om te kiezen voor scenario 3, een volwaardige zelfstandige bibliotheek. Dit komt inhoudelijk op dezelfde functies neer van de bibliotheek, alleen dan blijft het huidige bestuur aan en vindt de aansturing plaats door een "eigen" manager. Vooralsnog koersen wij op scenario 5.
- Uit de toepassing van de MCA-analyse (Multi-Criteria Analysis), waarin de 6 scenario's met elkaar zijn vergeleken, komt scenario 5 ook als meest wenselijke scenario naar voren (zie hoofdstuk 3 van de rapportage van SOBB). Deze analyse is door personeel en bestuur van SOBB gemaakt.
De Gemeente dient in geval van een zelfstandige bibliotheek wel rekening te houden met c.a. € 30.000,- hogere structurele kosten ten opzichte van een fusie-scenario vanwege de hogere kosten voor ICT beheer, verzuimverzekering en directievoering.

Gebouw Bibliotheek Brunssum
De bibliotheek Brunssum is gehuisvest aan de Rumpenerstraat, in het gebouw dat aan het Romboutscollege is gebouwd en dat (nu nog) eigendom is van schoolbestuur LVO. Uw raad wordt in een separaat raadsvoorstelverzocht om het gebouw van het Romboutscollege van LVO over te nemen. Hiermee wordt de gemeente ook eigenaar van het bibliotheekgebouw. SOBB zal jaarlijks de huurkosten blijven betalen, alleen deze worden na overname van het gebouw betaald aan de gemeente.
De huidige werkwijze dat de bibliotheek ook het bibliotheekwerk voor het Romboutscollege (Compass) verzorgt, blijft bestaan.

Financiële consequenties scenario 5

Scenario 5 betekent dat sprake is van een structureel subsidieniveau van € 484.000,00 met ingang van 2020. Naast een 'basis'-subsidie dat in elk scenario zit, betekent dit om scenario 5 te kunnen 'neerzetten' eerst een volwaardig zelfstandige bibliotheek als basis wordt gerealiseerd, en dat daarbij additionele kosten gemaakt moeten worden, namelijk: (zie ook

hoofdstuk 3 rapportage SOBB, incl. nadere toelichting):
- vervanging ICT
- ICT-beheer
- Verzuimvoorziening
- Toepassing CAO
- Directievoering
- Laaggeletterdheid

Uw raad verzocht om -indien u instemt met scenario 5- eveneens in te stemmen met de benodigde financiering voor dit scenario, namelijk € 484.000,00 structureel per jaar vanaf 2020. Dit betekent, ten opzichte van de huidige gemeentebegroting, een bedrag van € 89.000,00 aan meerkosten (484.000,00 (benodigde subsidie) minus 395.000,00 euro (in meerjarenbegroting beschikbaar).
Voor de benodigde investeringen (zowel in de werkprocessen als in het interieur) adviseren om jaarlijks een subsidiebedrag van € 15.000,00 mee te nemen aan kapitaalslasten (over een periode van 10-13 jaar).

Consequenties voor subsidiejaar 2019

Tijdens de raadsvergadering van 13 november 2018 heeft uw gemeenteraad de scenariokeuze uitgesteld, maar wel besloten om:

- De voorgenomen bezuiniging van € 40.000,-- per 1-1-2019 structureel terug te draaien;
- Een bedrag van € 20.000,-- voor 2019 incidenteel ter beschikking te stellen ten behoeve van tijdelijke directievoering.

In totaal werd uw raad gevraagd om in te stemmen met een extra incidentele subsidie over 2019 ad. € 125.000,00. De toekenning van het restant over 2019 bedraagt € 65.000,00 (totaal gevraagde incidentele aanvullende subsidie 125.000 minus reeds door uw raad toegekende subsidie 60.000).

In afwachting van de beoogde fusie per 1/1/2020, wordt uw raad verzocht om dit restantbedrag alsnog ter beschikking te stellen voor 2019. Deze aanvullende subsidie kan door de bibliotheek worden aangewend voor met name noodzakelijke bedrijfsvoeringszaken, die ook na een fusie noodzakelijk zijn/blijven.

8. Advies
1. In te stemmen met scenario 5, te weten fusie met bibliotheek Kerkrade, onder voorbehoud van instemming door de Raad van Toezicht van de bibliotheek Kerkrade en SOBB, aan de hand van het nader onderzoek.
2. De kosten van scenario 5 in principe ad. € 484.000,00 structureel beschikbaar stellen aan SOBB vanaf 2020. Dit betekent aan meerkosten ten opzichte van de huidige begroting ad. € 89.000,00 structureel per jaar (excl. incidentele investeringen en excl. indexering) en dit in de meerjarenbegroting meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
3. In overleg met de beoogde fusiepartners de randvoorwaarden opstellen waaronder de samenwerking tot stand gaat komen.
4. Indien scenario 5 niet haalbaar blijkt, dan instemmen met scenario 3, incl. financiële consequenties (+ € 30.000,00 ten opzichte van scenario 5).
5. Voor 2019 een aanvullend subsidiebedrag 2019 van € 65.000,000 beschikbaar te stellen aan SOBB. Dit bedrag meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
6. Voor de incidentele investeringen jaarlijks vanaf 2020 een aanvullend subsidiebedrag verstrekken van € 15.000,00 voor de kapitaalslasten (over een periode van 10-13 jaar) en dit bedrag verwerken in de gemeentebegroting 2020 en volgende jaren.

9. Aanpak / uitvoering
Voor 2019 een extra subsidiebedrag € 65.000,00 beschikbaar te stellen en dit in de tweede begrotingswijziging 2019 mee te nemen.
Vanaf 2020 een structurele subsidie van € 484.000 in de gemeentebegroting te verwerken (extra jaarlijkse kosten € 90.000,00, excl. indexering) en dit in de meerjarenbegroting mee te nemen.
Voor 2020 een incidentele subsidie van € 196.600,00 beschikbaar te stellen aan de bibliotheek voor de modernisering van de bibliotheek (zowel in processen als in het interieur) en dit over een periode van 10-13 jaar beschikbaar te stellen als kapitaallasten ter hoogte van € 15.000,00 per jaar.

a. financiële gevolgen en dekking
- kosten: zie hierboven
- dekking (product- / activiteitencode): 560001 / 441201
- restantbudget na aftrek kosten: € 0,00

- restantbudget voldoende om resterende verplichtingen te dekken: na besluitvorming door gemeenteraad conform advies wel.
b. risico's?
- omschrijving risico ('s): financieel
De risico's staan in de rapportage van SOBB per scenario benoemd.

- juridische consequenties van scenario 5:

Welke artikelen in Awb en BW zijn van toepassing bij fusie (scenario 5)
De fusie tussen de bibliotheken Brunssum en Kerkrade betreft een fusie tussen twee rechtspersonen (stichtingen). Een dergelijke fusie is geregeld in titel 7 van Burgerlijk Wetboek boek 2 (Artikelen 308-334ii). Daarnaast is van belang hetgeen in de statuten van de stichting is bepaald over een fusie. Omdat beide partijen (bestuur bibliotheek en gemeentebestuur) achter een fusie met de bibliotheek Kerkrade staat, zal de vereiste toestemming voor een fusie geen problemen opleveren. Verder bepaalt art. 13 van de Algemene Subsidieverordening (ASV), dat de bibliotheek het College schriftelijk moet informeren over de fusie.
Op het beëindigen van de subsidie van de bibliotheek (in juridische zin: het weigeren van een subsidie) is art. 4:51 AWB van toepassing. Grondslag voor de weigering is veranderende omstandigheden of gewijzigde inzichten (bv. beleidswijziging). In art. 11 AVS is uitgewerkt onder welke omstandigheden een subsidie geweigerd mag worden. De gemeente is verplicht om voor de beëindiging van de subsidie een redelijke termijn in acht te nemen. De weigeringsbeslissing moet voldoen aan de algemene beginselen behoorlijk bestuur. Na besluitvorming door de gemeenteraad, en indien de beiden besturen van de bibliotheken hebben ingestemd met een fusie, kan formeel de subsidie door de gemeente worden opgezegd (naar verwachting voor de zomer 2019). Uitgaande van fusie per 1/1/2020, voldoet deze termijn aan het begrip "redelijke termijn'.

Bevoegdheid B&W en Raad als het gaat om deze mogelijk aanstaande fusie/beëindiging?
a. Fusie:
De besturen van de Stichting doen een voorstel tot fusie. Het uiteindelijke besluit wordt genomen door degene die bevoegd is de statuten te wijzigen. Vaak staat in de statuten dat toestemming van externe betrokkenen (zoals subsidieverstrekkers) is vereist. Is dit het geval, dan is toestemming van de gemeente (college) nodig voor de fusie.
b. Beëindiging subsidie:
Het college is volgens de ASV bevoegd om subsidies te verstrekken en te weigeren. Weigeren van de subsidie zou betekenen dat de bibliotheek "omvalt". Vanwege de maatschappelijke impact hiervan, zouden wij dit tijdig en duidelijk moeten communiceren naar alle betrokkenen, incl. uw raad, indien er sprake zou zijn van een voornemen de subsidie van de bibliotheek te weigeren.

De ASV en AWB kennen geen specifieke bepalingen over reserves bij fusie of beëindiging subsidie. Wel kent de ASV de volgende algemene bepaling over reserves:

Artikel 15. Reserves

1. Professionele organisaties die een jaarlijkse subsidie ontvangen, mogen een reserve vormen indien:
   a. de afgesproken activiteiten naar behoren zijn uitgevoerd;
   b. aan alle verplichtingen voldaan is;
   c. er een exploitatieoverschot is.
2. Jaarlijks mag maximaal 10% van het subsidiebedrag worden toegevoegd aan de reserve.
3. Een reserve is primair bedoeld voor het weerstandsvermogen van een organisatie. Voor een bestemmingsreserve dient schriftelijk toestemming gevraagd te worden aan het college.
4. In subsidieregelingen en subsidiebeschikkingen kunnen aanvullende regels worden opgenomen over eventuele reserveplafonds en afbouwregelingen.
5. Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken.

Artikel 15 ASV is gebaseerd op art. 4:72 AWB en is alleen van toepassing op per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie aan een rechtspersoon (waaronder een stichting).

Bij een fusie dient op grond van artikel 14b lid 1 Wet Vpb 1969 de verdwijnende rechtspersoon ten tijde van de juridische fusie af te rekenen over de fiscale reserves, de stille reserves en de goodwill.

Op dit moment is er bij SOBB geen sprake van eigen vermogen/reserves.

Juridische consequenties m.b.t. Bibliotheekbesturen.
De bibliotheek Brunssum heeft een bestuur, bestaande uit vrijwilligers; de bibliotheek Kerkrade (mogelijke fusiepartner) heeft een Raad van Toezicht. Om te komen tot een fusie, doen de besturen van de Stichting een

voorstel tot fusie. Het uiteindelijke besluit wordt genomen door degene die bevoegd is de statuten te wijzigen. Vaak staat in de statuten dat toestemming van externe betrokkenen (zoals subsidieverstrekkers) is vereist.
Een fusie betekent dat twee ondernemingen worden samengevoegd in één nieuwe rechtspersoon. De nieuwe rechtspersoon zal geleid worden door een nieuw bestuur. Het is aan de fuserende organisaties om hierover afspraken te maken.

Besluitvormingstraject fusie
Bij fusie gaat 1 bestuur, met 1 directeur de nieuwe gefuseerde bibliotheek aansturen. Het personeel wordt samengevoegd, en zal onder dezelfde CAO gebracht moeten worden.
Bij een fusie is vaak sprake van overgang van onderneming. Is er sprake van overgang van onderneming dan behouden de huidige werknemers hun rechten en plichten die ze hadden vóór de fusie. De OR heeft bij een fusie adviesrecht op grond van artikel 25 lid 1a en lid 1b WOR.

- omschrijving beheermaatregelen:
- gevolgen voor weerstandsvermogen:
Bij SOBB zijn er geen reserves/eigen vermogen beschikbaar. Door de bezuinigingen van afgelopen jaren is het eigen vermogen volledig opgemaakt. Bij het haalbaarheidsonderzoek zullen de voorwaarden voor een fusie in beeld gebracht moeten worden. Dit betekent dat o.a. inzichtelijk zal worden gemaakt of en evt. welk weerstandsvermogen noodzakelijk is om tot een fusie te komen. Bij een fusie houden de verschillende partners hun eigen begroting en een eigen subsidierelatie met de gemeente.

c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie
- Mei 2019: besluitvorming door gemeenteraad.
Uitgaande voorlopige fusiedatum: 1/1/2020; dit is een praktische datum vanwege sluiten boekjaar, indienen begroting, subsidieverstrekking, etc.
- 2e kwartaal 2019: haalbaarheidsonderzoek fusie bibliotheken Kerkrade-Brunssum. Bij een positieve uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek, zullen wij in overleg met de beoogde fusiepartners gezamenlijk de randvoorwaarden opstellen waaronder de samenwerking tot stand gaat komen.
- 3e kwartaal 2019: Besluitvorming fusie door bibliotheekbesturen

d. uitvoerende partners intern en extern (werkstructuur)
- SOBB
- Bibliotheek Kerkrade, ambtelijk, bestuurlijk, incl. Raad van Toezicht
- colleges van B&W van gemeente Kerkrade en Brunssum

e. communicatie intern en extern?
- advies / instemming / informatie OR: nee; n.v.t.
- persbericht: nee ; omdat definitieve besluitvorming over fusie met Kerkrade eerst door beide besturen van de biblioheek moet plaatsvinden.
- terinzagelegging: nee
- overig extern:

10. Bijlagen
- Rapportage "De bibliotheek Brunssum anno 2020"
- Discussienotitie gemeenteraad, incl. raadsnotitie

Het college van burgemeester en wethouders,

wnd. burgemeester.

secretaris.

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2019/24
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 894967

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/24;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 april 2019, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in:
WSOB: Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen
Algemene Wet Bestuursrecht
Algemene Subsidieverordening Gemeente Brunssum

Besluit:

1. In te stemmen met scenario 5, te weten fusie met bibliotheek Kerkrade, onder voorbehoud van instemming door de Raad van Toezicht van de bibliotheek Kerkrade en SOBB, aan de hand van het nader onderzoek.
2. De kosten van scenario 5 in principe ad. € 484.000,00 structureel beschikbaar stellen aan SOBB vanaf 2020. Dit betekent aan meerkosten ten opzichte van de huidige begroting ad. € 89.000,00 structureel per jaar (excl. incidentele investeringen en excl. indexering) en dit in de meerjarenbegroting meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
3. In overleg met de beoogde fusiepartners de randvoorwaarden opstellen waaronder de samenwerking tot stand gaat komen.
4. Indien scenario 5 niet haalbaar blijkt, dan instemmen met scenario 3, incl. financiële consequenties (+ € 30.000,00 ten opzichte van scenario 5).
5. Voor 2019 een aanvullend subsidiebedrag 2019 van € 65.000,000 beschikbaar te stellen aan SOBB (excl. incidentele investeringen). Dit bedrag meenemen bij de 2e begrotingswijziging 2019.
6. Voor de incidentele investeringen jaarlijks een aanvullend subsidiebedrag verstrekken van € 15.000,00 voor de kapitaalslasten (over een periode van 10-13 jaar) en dit bedrag verwerken in de gemeentebegroting 2020 en volgende jaren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.